

Antikorrupsjonsarbeid i kommunenorge: Hvordan kan kommunen arbeid forebyggende? Hvilke risikoser finnes, og kan rettsavgjørelser lære oss noe?

Folkevalgtopplæring i Bærum kommunestyre 16.oktober 2015

Transparency International Norge

Guro Slettemark – generalsekretær
www.transparency.no

Disposisjon

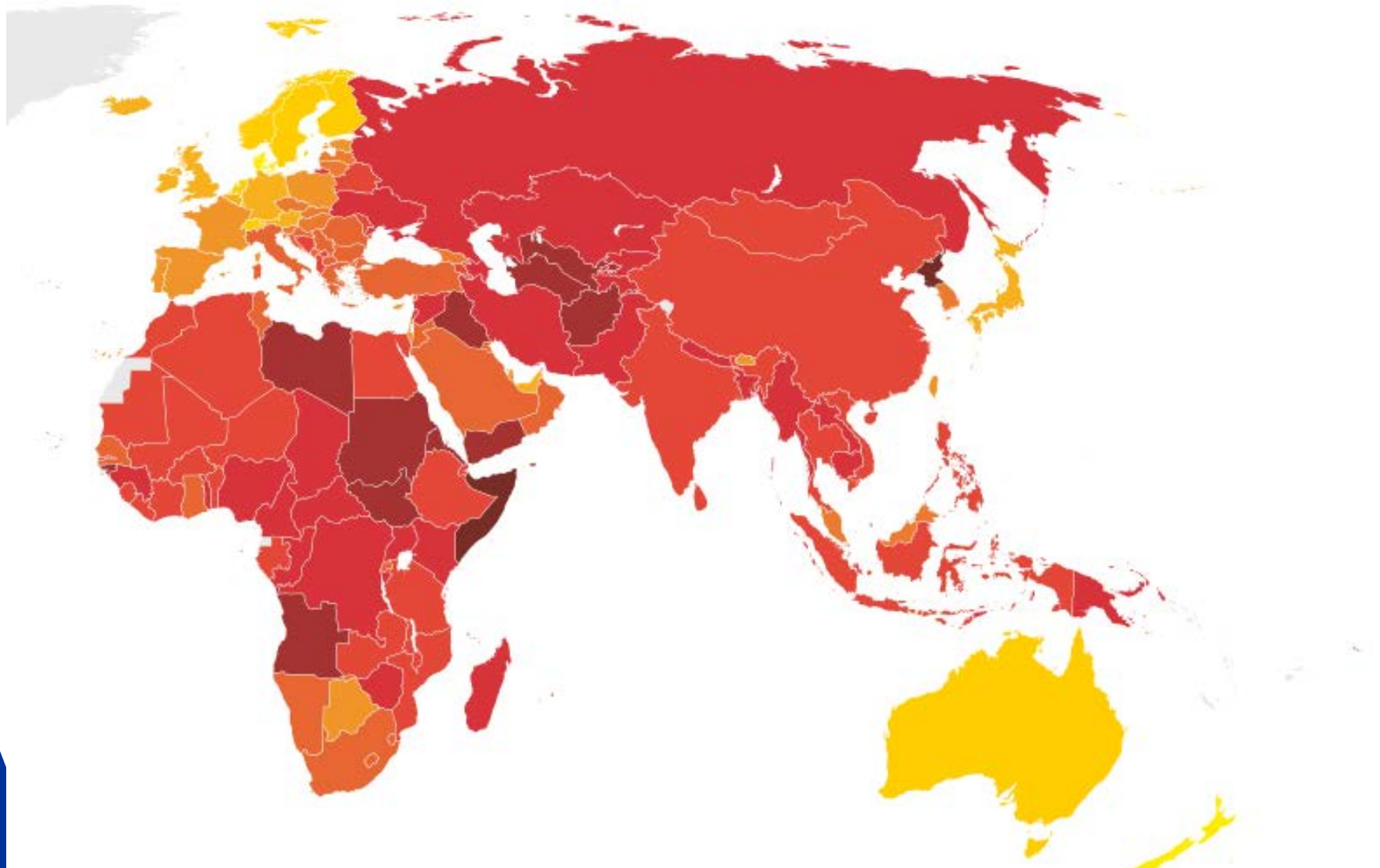
1. Om TI og vårt arbeid/hva betyr det at Bærum kommune er medlem?
2. Hva er korrupsjon? Noen korrupsjonssaker fra kommunal sektor – hva kan vi lære av dem?
3. Risikosoner i kommunen - hvordan kan kommunen arbeide forebyggende?
4. Praktiske oppgaver

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
NORGE**

- Etablert 1993, sekretariat i Berlin, avdelinger i over 100 land
- Etablert i Norge 1999
- Sprer kunnskap om skadevirkningene av korrupsjon
- Samarbeider med myndigheter, næringsliv og sivilsamfunn om å utvikle og iverksette effektive tiltak for å bekjempe korrupsjon
- Partipolitisk uavhengig, medlemsbasert, non profit forening

CPI 2014

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
1	Denmark	92
2	New Zealand	91
3	Finland	89
4	Sweden	87
5	Norway	86
5	Switzerland	86
7	Singapore	84
8	Netherlands	83
9	Luxembourg	82
10	Canada	81
11	Australia	80
12	Germany	79
12	Iceland	79
14	United Kingdom	78
15	Belgium	76
15	Japan	76
17	Barbados	74
17	Hong Kong	74
17	Ireland	74
17	United States	74
21	Chile	73
21	Uruguay	73
23	Austria	72

24	Bahamas	71
25	United Arab Emirates	70
26	Estonia	69
26	France	69
26	Qatar	69
29	Saint Vincent and the Grenadines	67
30	Bhutan	65
31	Botswana	63
31	Cyprus	63
31	Portugal	63
31	Puerto Rico	63
35	Poland	61
35	Taiwan	61
37	Israel	60
37	Spain	60
39	Dominica	58
39	Lithuania	58
39	Slovenia	58
42	Cape Verde	57
43	Korea (South)	55
43	Latvia	55
43	Malta	55
43	Seychelles	55

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
47	Costa Rica	54
47	Hungary	54
47	Mauritius	54
50	Georgia	52
50	Malaysia	52
50	Samoa	52
53	Czech Republic	51
54	Slovakia	50
55	Bahrain	49
55	Jordan	49
55	Lesotho	49
55	Namibia	49
55	Rwanda	49
55	Saudi Arabia	49
61	Croatia	48
61	Ghana	48
63	Cuba	46
64	Oman	45
64	The FYR of Macedonia	45
64	Turkey	45
67	Kuwait	44
67	South Africa	44

69	Brazil	43
69	Bulgaria	43
69	Greece	43
69	Italy	43
69	Romania	43
69	Senegal	43
69	Swaziland	43
76	Montenegro	42
76	Sao Tome and Principe	42
78	Serbia	41
79	Tunisia	40
80	Benin	39
80	Bosnia and Herzegovina	39
80	El Salvador	39
80	Mongolia	39
80	Morocco	39
85	Burkina Faso	38
85	India	38
85	Jamaica	38
85	Peru	38
85	Philippines	38
85	Sri Lanka	38
85	Thailand	38

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
85	Trinidad and Tobago	38
85	Zambia	38
94	Armenia	37
94	Colombia	37
94	Egypt	37
94	Gabon	37
94	Liberia	37
94	Panama	37
100	Algeria	36
100	China	36
100	Suriname	36
103	Bolivia	35
103	Mexico	35
103	Moldova	35
103	Niger	35
107	Argentina	34
107	Djibouti	34
107	Indonesia	34
110	Albania	33
110	Ecuador	33
110	Ethiopia	33

110	Kosovo	33
110	Malawi	33
115	Côte d'Ivoire	32
115	Dominican Republic	32
115	Guatemala	32
115	Mali	32
119	Belarus	31
119	Mozambique	31
119	Sierra Leone	31
119	Tanzania	31
119	Vietnam	31
124	Guyana	30
124	Mauritania	30
126	Azerbaijan	29
126	Gambia	29
126	Honduras	29
126	Kazakhstan	29
126	Nepal	29
126	Pakistan	29
126	Togo	29
133	Madagascar	28
133	Nicaragua	28
133	Timor-Leste	28

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
136	Cameroon	27
136	Iran	27
136	Kyrgyzstan	27
136	Lebanon	27
136	Nigeria	27
136	Russia	27
142	Comoros	26
142	Uganda	26
142	Ukraine	26
145	Bangladesh	25
145	Guinea	25
145	Kenya	25
145	Laos	25
145	Papua New Guinea	25
150	Central African Republic	24
150	Paraguay	24
152	Congo Republic	23
152	Tajikistan	23
154	Chad	22
154	Democratic Republic of the Congo	22

156	Cambodia	21
156	Myanmar	21
156	Zimbabwe	21
159	Burundi	20
159	Syria	20
161	Angola	19
161	Guinea-Bissau	19
161	Haiti	19
161	Venezuela	19
161	Yemen	19
166	Eritrea	18
166	Libya	18
166	Uzbekistan	18
169	Turkmenistan	17
170	Iraq	16
171	South Sudan	15
172	Afghanistan	12
173	Sudan	11
174	Korea (North)	8
174	Somalia	8

Korrupsjon - straffelovens definisjon (§ 387)

Med bot eller fengsel inntil 3 år straffes den som

- a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag, eller
- b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag.

Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.

Grov korrupsjon (strl § 388)

Grov korrupsjon straffes med fengsel inntil 10 år. Ved avgjørelsen av om korrupsjonen er grov skal det særlig legges vekt på om handlingen

- a) er forøvd av eller overfor en offentlig tjenestemann eller noen annen ved brudd på den særlige tillit som følger med hans stilling, verv eller oppdrag,
- b) om den har eller kunne ha hatt til følge betydelig økonomisk fordel,
- c) om det forelå risiko for betydelig skade av økonomisk eller annen art, og
- d) om det er registrert uriktige regnskapsopplysninger, utarbeidet uriktig regnskapsdokumentasjon eller uriktig årsregnskap.

Påvirkningshandel (strl. § 389)

Med bot eller fengsel inntil 3 år straffes den som

- a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag, eller
- b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag.

Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.

Bærum kommune – medlem i TI Norge

Hva betyr det?

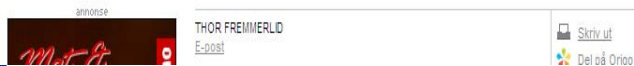
- TI-Norge gir gjennom vedtektene en vid adgang til medlemskap. Medlemskap er i utgangspunktet åpent for alle som slutter seg til foreningens formål. Unntak er gjort for: Personer, organisasjoner eller institusjoner som er under tiltale eller etterforskning, eller som nylig er dømt eller har vedtatt forelegg for korrupsjon eller andre straffbare forhold knyttet til korrupsjon.
- **Medlemmene forplikter seg til å praktisere nulltoleranse for alle former for korrupsjon i all sin virksomhet og å få på plass egnede tiltak mot korrupsjon.**

ANKER IKKE: Tidligere vannverksjef Ivar T. Henriksen godtar dommen fra lagmannsretten. FOTO: KAY STENSHJEMMET

Henriksen anker ikke

Tidligere vannverksjef Ivar T. Henriksen anker ikke vannverksdommen på 7,5 års fengsel

Formannskap kjøpte slakteri

Brønnøy formannskap har gjort kommunen til slakterieier. Ordføreren er kjøttprodusenter i formannskapet.

Av: [Jan Inge Krossli](#) Kommunal Rapport
12.11.2000

Nyheter Norge

Rådmann: – Jeg har fått flere tilbud om bestiktelser

” Enkel kontroll ville avslørt meg

●● Korrupsjonsdomte Frank Murud tar nå til orde for enkle tiltak for å avsløre økonomisk kriminalitet.
Side 10–12

Hermannsen dømt for korrupsjon (Aftenbladet)

Haram anmelder ansatt

En ansatt i Haram kommune som skal ha skaffet seg personlig vinning

omisk utrosk

VENN:

rs e-post
st

sjonssak i
fem og et
straffer.

SKJULT KRIMINALITET. Korrupsjon foregår ikke over alt hele tiden, men kan i prinsippet skje hvor som helst, også rett utenfor din egen stuedør.

Ingen korrupsjonsfrie soner

Kommentar

ANNE HØPSTAD, kommentator

Dyden er tatt. De siste årene er korrupsjonsdyden tatt fra oss. Statoil ble det første utenlandske selskapet som ble straffet av amerikanske justismyndigheter for korrupsjon utenfor USA. En konsulentavtale med Horton Investment, verdt 15 millioner dollar over 11 år, skulle sikre det norske selskapet gigantkontrakter i Iran. Det ble en korrupsjonsskandale som har satt selskapets omdømme over hele verden på spill.

seg på de offentlige selskapene han ledet, og kjøpte farmer og sjiraffer i Afrika for pengene, vekket Kommune-Norge. På løpende bånd ble det avdekket korrupsjon ved eiendomsavdelingen på Ullevål sykehus, i Undervisningsbygg, Statoil, og i Bærum kommune. Og Kjell Inge Røkke måtte spikre pallert i fengsel etter å ha kjøpt båtsertifikat ulovlig av en svensk sjefartsinspektør.

Gratis tomt

■ Toppfotball har sugerør i kommunekassene

Sandefjord kommune ga fotballklubben gratis tomt. Sandefjord Fotball videresolgte halve tomten for 40 millioner. Nå håper

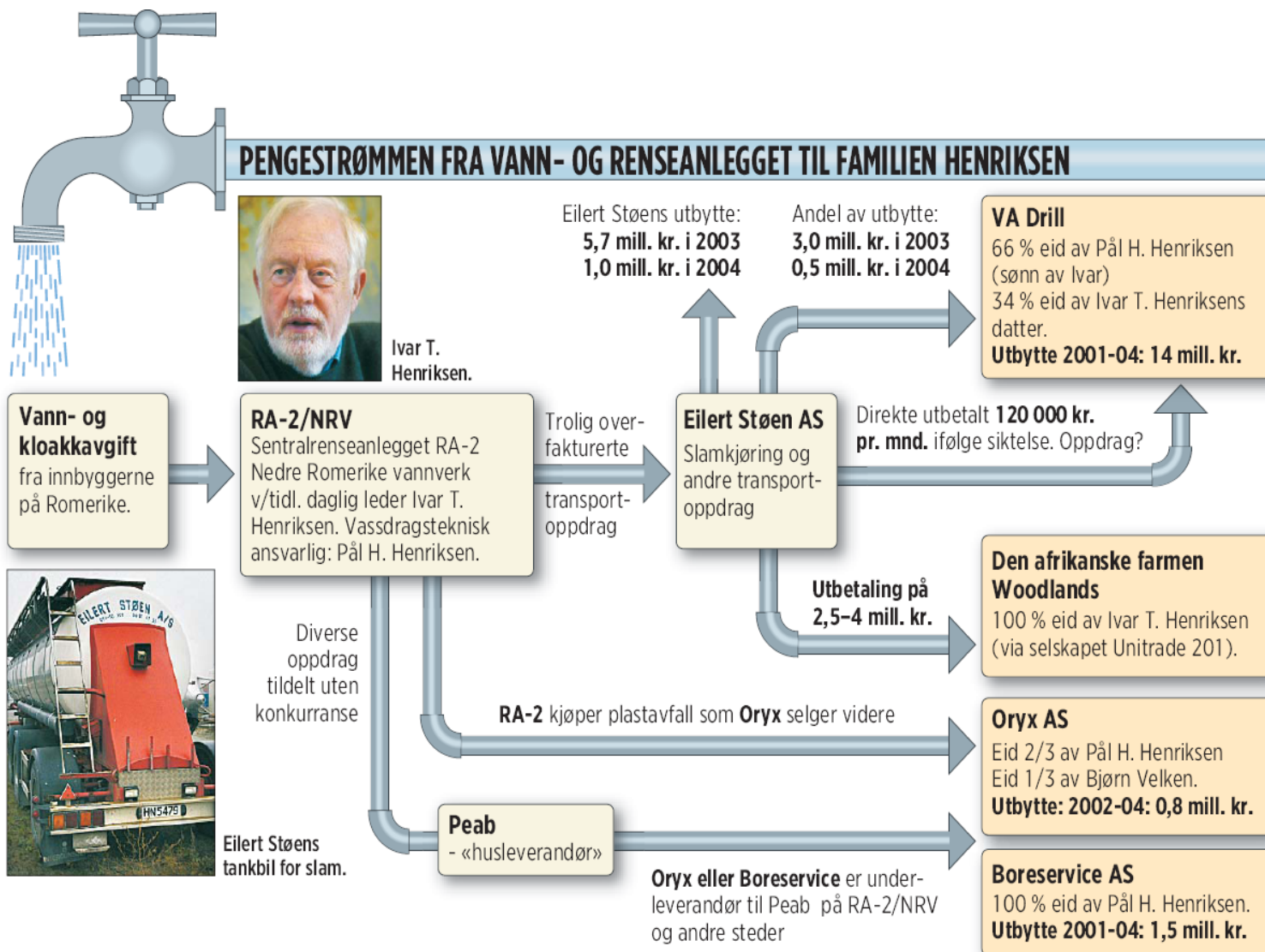
Fotball er også eiere i Pindse Eiendomsutvikling. Nå bygger de næringsvirksomhet på den delen av tomten som ble solgt.

Det er denne virksomheten fotballinvestorene håper å tjene penger på, selve fotballdriften har man liten tro på skal bli luk-

TE HUSET: Eiendomsjefen i kommunen har innrømmet korrupsjon. Han skal ha sendt ingen for målingen av dette huset til Bærum kommune. Foto: Trond Solberg Foto:

Det «utenkelige» kunne skje i Norge

Unibuss krever 19 millioner fra korrupsjonstiltalte

Unibuss krever totalt 19 millioner kroner fra sin tidligere ansatte og de andre som nå er tiltalt for korrupsjon.

EINAR HAAKAAS

Oppdatert: 16.sep. 2014 11:31

Del

Tweet

E-post

Lagre artikkelen i leselisten

Lars Christian Skjelvan er prosessfullmektig for Unibuss som fornærmet i saken. I rettssaken mot de tiltalte la han frem kravet i retten tirsdag.

Han viser til erstatning for korrupsjonen, og ekstra utgifter. Dette er ifølge Skjelvan direkte tap. I tillegg kommer prestisjetapet. I regningen ligger også utgiftene til en granskning som kostet Unibuss over åtte millioner kroner.

Les også: [Arbeidet hjemme hos Unibuss-sjefer - sendte regning for arbeid på vaskehall](#)

[Unibuss-ledere skal ha fått 7,4 mill. i «cash» fra MAN](#)

Krav om tilbakebetaling

Kravet om tilbakebetaling vil bli reist mot alle de tiltalte. Først og fremst vil Unibuss ha tilbake de pengene som skal være utbetalt i direkte korrupsjon fra MAN. Tilsammen dreier dette seg om 7,4 millioner kroner.

- Dette har påført selskapet tap og skade, fremholdt Skjelvan i retten.

Krever penger for privat oppussing

På samme måte vil Unibuss ha dekket kostnader som er påført selskapet

annonse

TILTALER OG SIKTELSE

Total 11 personer er tiltalt, siktet eller dømt i saken knyttet til Unibuss-korrupsjonen.

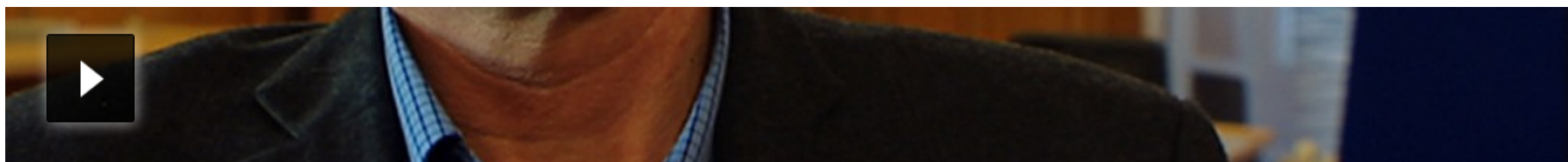
Sommeren 2011 eksploderte saken da en korrupsjonsdom mot MAN i Tyskland hadde forgreninger til Norge. Toppsjef Helge Leite og to andre ansatte i Unibuss fikk i løpet av høsten sparken etter siktelse for korrupsjon.

For retten:

- Tidligere administrerende direktør i Unibuss, Helge Leite. Tiltalt for grov korrupsjon. Advokat Christian Flemmen Johansen sier at hans klient har erkjent sitt ansvar og har betalt tilbake deler av beløpet som omfattes av tiltalen. For øvrig vil han ikke kommentere saken.
- Tidligere teknisk sjef i Unibuss. Tiltalt for grov utroskap og grov korrupsjon. Advokat Fredrik Solli har tidligere sagt til Aftenposten at hans klient erkjenner delvis straffskyld for lavere beløp enn det som er omfattet av tiltalen.
- Tidligere innkjøpssjef i busselskapet. Tiltalt for grov utroskap og grov korrupsjon. Ifølge advokat Heidi Ysen erklærer han delvis straffskyld etter tiltalen.
- Entreprenør. Tiltalt for grov korrupsjon. Advokat Christine Hamborgstrøm sier at hennes klient har samarbeidet med politiet og bidratt til oppklaring av saken. Erkjenner straffskyld.
- Tidligere MAN-ansatt. Tiltalt for grov utroskap og grov

24 dømt for kommunal korrupsjon

De siste ti årene er 24 personer dømt for kommunal korrupsjon i Norge. De har lurt til seg over 205 millioner kroner og fått fengselsstraffer på 49 år til sammen.

KORRUPSJON: Jacob Br. Almlid har selv mottatt tilbud om bestikkelser i løpet av sine år som rådmann. Nå har han anmeldt en kommuneansatt i Verran for korrupsjon.

Rådmann: – Jeg har fått flere tilbud om bestikkelser

Nav-ansatte som angivelig tar penger under bordet. Falske regninger og rådmenn som tilbys bestikkelser. Økokrim slår korrupsjonsalarm i kommune-Norge.

© Publisert 02.01.2013, kl. 18.56. © Oppdatert 02.01.2013, kl. 18.59.

– Jeg har i mine tolv år opplevd tre, fire tilfeller der jeg har fått tilbud om penger eller andre ting for å bidra til at man skulle få de tjenestene man ønsket.

Slik svarer rådmannen i Verran kommune, Jacob Br. Almlid, på spørsmål om hvor vanlig han tror korrupsjon er i norske kommuner.

I sommer anmeldte han en Nav-ansatt i kommunen [som skal ha krevd penger for å hjelpe gjeldsofre i nød](#).

Men Verran er langt fra den eneste kommunen som opplever at ansatte mistenkes for å bryte

AV

Trond Lydersen

✉ E-post

Eirik Veum

✉ E-post

Journalist
Siv Sandvik

✉ E-post

Hvordan skader korrupsjon?

- Skadevirkninger for virksomhet og ansatte
 - Korrupsjon undergraver den redelige konkurransen (skaper konkurransevridning), økte projektkostnader
 - Korrupsjon kan påføre virksomhetene direkte økonomisk tap og tap av omdømme.
- Samfunnsmessige skadevirkninger
 - Korrupsjon truer rettssikkerheten, demokratiet og menneskerettighetene, undergraver godt styresett og sosial rettferdighet, virker konkurransevridende, hindrer økonomisk utvikling og setter stabiliteten til demokratiske institusjoner og samfunnets moralske fundament i fare

(Forord til Europarådets konvensjon mot korrupsjon)

Stor utbygger ga Bærum Høyre 800.000 kr

Av HANNE WIEN

02. september 2015, kl. 08:39

Siden 2009 har Løvenskiold-Vækerø støttet Bærum Høyre med nesten 800.000 kroner. Løvenskiold får nå bygge 2.000 boliger på Fossum.

DEL Fossu-utbyggingen er kontroversiell av flere årsaker:

- Utbyggingsområdet ligger langt fra etablerte kollektivårer.
- Prosjektet omfatter landbruksområdet Smiejordet.
- Naboene i området mener at veiene ikke tåler mer trafikk.

Både Akershus fylkeskommune, Statens vegvesen, Ruter, landbruksdirektøren og Fylkesmannen har uttrykt misnøye med planene. Likevel har Høyre i Bærum støttet prosjektet.

Bak prosjektet står Løvenskiold-Vækerø – den desidert

GEMYTTLIG: Carl Otto Løvenskiold er Bærum Høyres hovedbidragsyter. (Foto: KARL BRAANAAS)

ANNONSE

Høyre-ordfører Trude Drevland lobbet for skipsreder etter luksustur

**** Ble også påspandert tredagers cruise etter skipsdåp**

**** Drevland sykmeldt i kveld: «Ønsket bare at dette skulle bli en god sak for Bergen»**

**** Ap og Venstre krever svar**

Tor du du kunne ha oom spørre NIS, som holder til i Bergen. Jeg håper jo at hvis det kommer fra deg ville spørsmålet få den aller gunstigste behandling.

Jeg vedlegger en kopi av:

1. Utdrag av NIS regelverket
2. Seilingsprogrammet mellom Bergen og Stockholm.
3. En poll av vår ocean cruise brosjyre

Det ville jo være fint å få det til. Kanskje du kan koordinere med Erling og/eller meg.

Hilsen

Torstein

Jeg foreslår at du eventuelt tar saken videre på det politiske plan i Departementet. Lykke til og er det noe annet jeg kan gjøre, så gi meg en lyd.

Med vennlig hilsen
Dysten Meland

Postboks 1233 Sentrum
5811 Bergen

Fra: Drevland, Trude [mailto:Trude.Drevland@bergen.kommune.no]
Sendt: 25. september 2014 14:48

Til: Meland Monica; Sturebo Norten

Emne: VS: Viking Star

Jeg tillater meg og oversende vedlagte opplysninger til Næringsministeren. Dersom det ikke skulle være mulig selv etter de nye reglene å få BERGEN bak på 4 cruiseskip, er det av siste direktør i Bergenske Dampskipselskap Torstein Hagen vil jeg beklage det på det sterkeste. Jeg tillater meg å håpe på en rask og villig vurdering av denne henvendelse p.v.a Viking Cruiseline i håp om positiv behandling

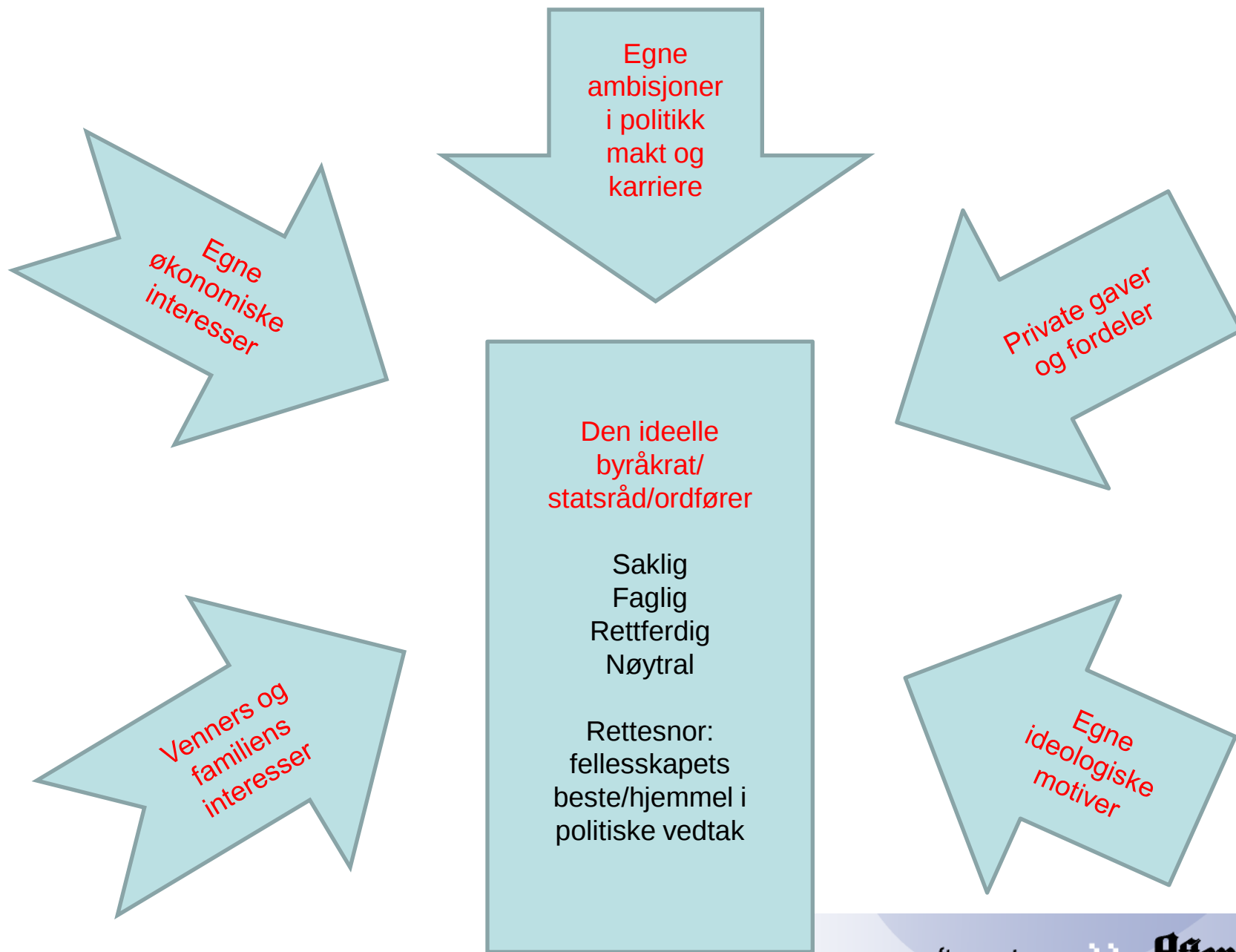
Hva er problemet?

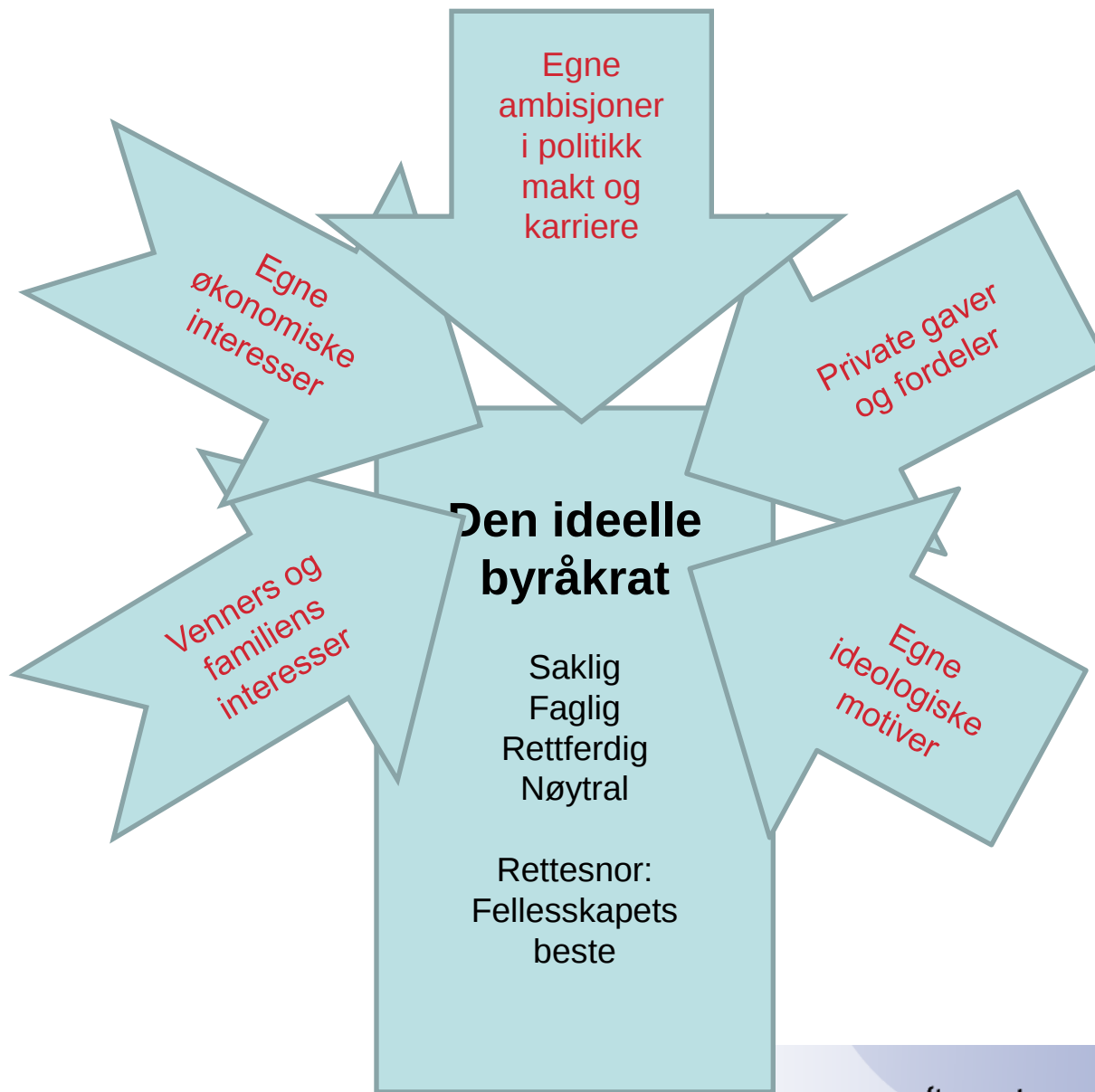
- Et politisk bidrag er ikke det samme som en bestikkelse, men ligger i et risikoområde
- Et bidrag som gis for å påvirke en avgjørelse i favør av en virksomhet eller en enkeltperson, eller kan oppfattes slik, er å anse som en bestikkelse
- Særlig gjelder dette hvis det gis bidrag til partier eller politikere fra f.eks en bedrift som er avhengig av konsesjon, tillatelse eller kontrakt fra kommunen
- Det grunnleggende spørsmålet: Kan politiske vedtak «kjøpes»? Er politiske vedtak «til salgs»?

Hvem har aldri.....

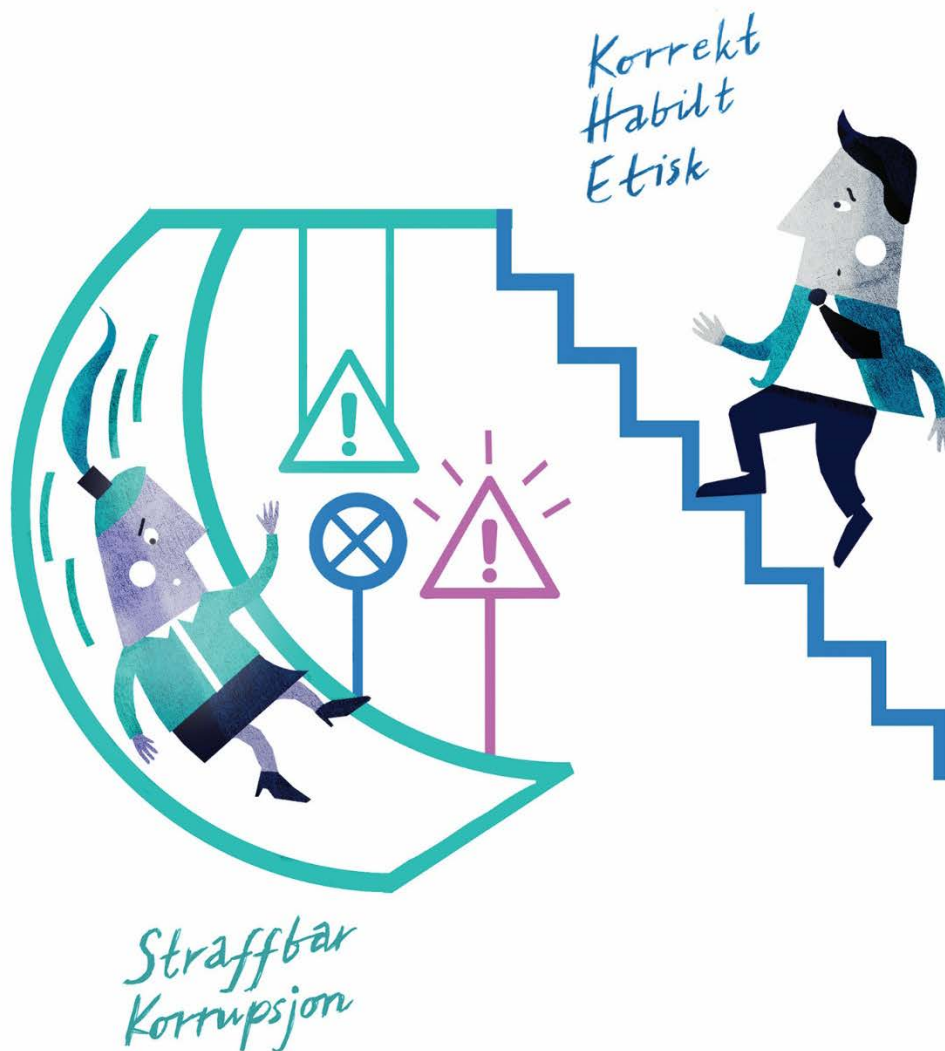
- ✓ Betalt svart for arbeid
- ✓ Blåst opp en forsikringsskade
- ✓ Tatt med seg for mye gjennom tollen
- ✓ Bevisst kjørt for fort

Korrupsjonsskila

Økokrim's trendrapport 2015-2016:

«....Korrupsjonssakene som har vært ført i Norge har også vært alvorlige – dette er en type kriminalitet som **ikke trenger stort omfang for å være en** stor trussel.

Korrupsjon kan på sikt undergrave både fundamentet for, og finansieringen av, vårt demokratiske velferdssystem. I EU er det i offentlig sektor mer korrupsjon på regionalt og lokalt nivå. Også i Norge viser flere alvorlige saker at mulighetene for korrupsjon utnyttes i **kommunesektoren**.

Også innenfor områdene offentlige anskaffelser og byggetillatelser, samt tilgang til å utnytte naturressurser, vil trusselen for korrupsjon sannsynligvis øke»

Er norske myndigheter gode eller dårlige til å forhindre korrupsjon?

	2015		2013		2010	
Svært dårlige -3	4	17	5	21	4	18
-2	4		6		5	
-1	8		10		9	
0	14		14		15	
+1	17	47	17	44	19	46
+2	21		18		19	
Svært gode +3	9		8		8	
Vet ikke/ingen mening	22		21		21	
SUM	100		100		100	

Innbyggernes vurdering av hvor godt eller dårlig myndigheten forhindrer korrupsjon i stat og kommune. Prosent. (Kilde Difi)

Innbyggerundersøkelsen 2015

«I hvilken grad mener du at ulike former for korrupsjon, slik som bestikkelser/“smøring” og favorisering av familie og venner, skjer i norsk offentlig sektor?» (Difi)

	Staten	Kommunene	Staten	Kommunene
Svært liten grad -3	4	4	20	19
-2	8	7		
-1	8	8		
0	11	12	51	51
+1	21	22		
+2	18	18		
Svært stor grad +3	12	10		
Vet ikke/Har ingen mening	18	19		
SUM	100	100		

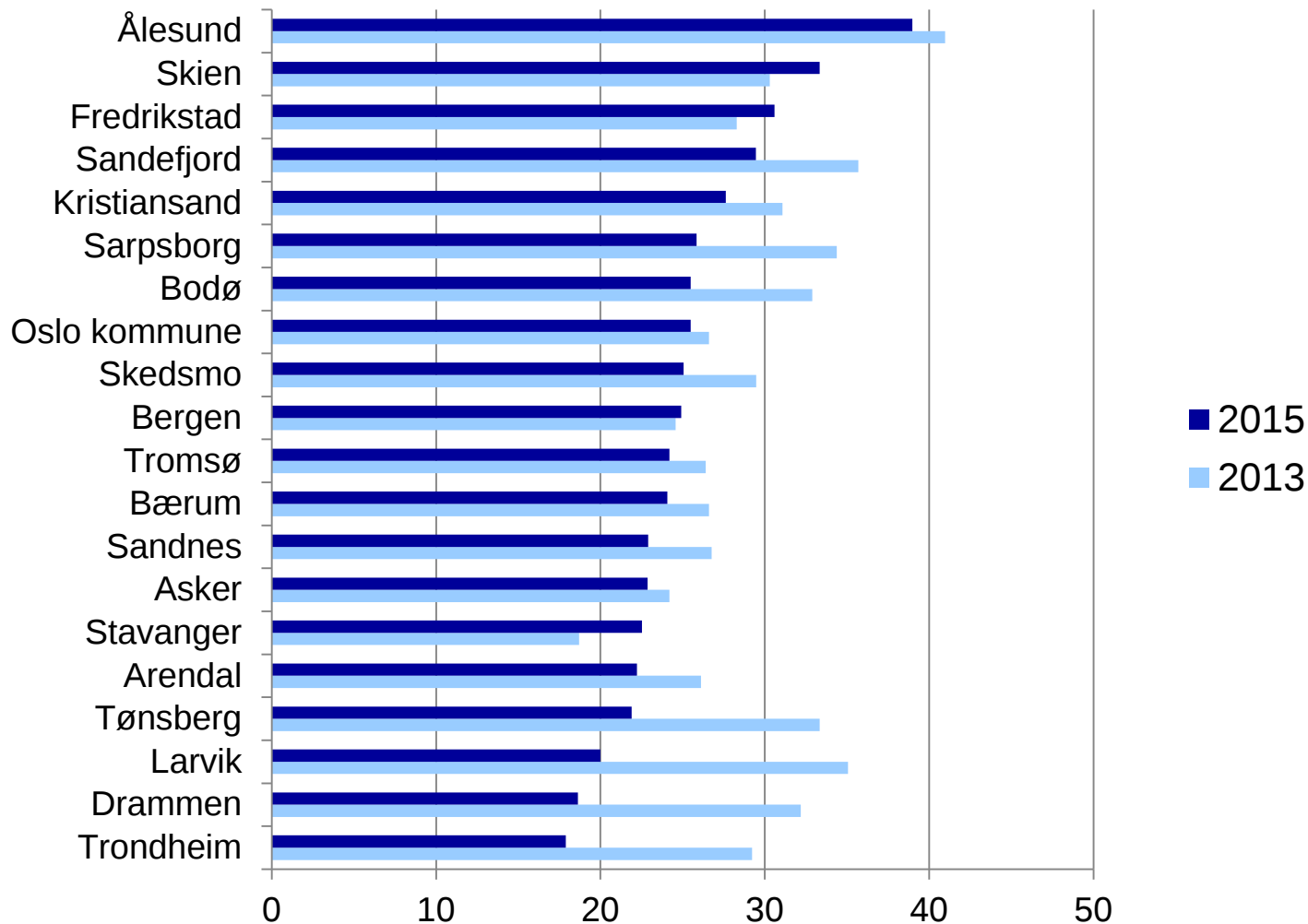
Hva folk tror om korrupsjon

«I hvilken grad mener du at ulike former for korrupsjon, slik som bestikkelser/“smøring” og favorisering av familie og venner, skjer i norsk offentlig sektor?» (Difi, innbyggerundersøkelsen)

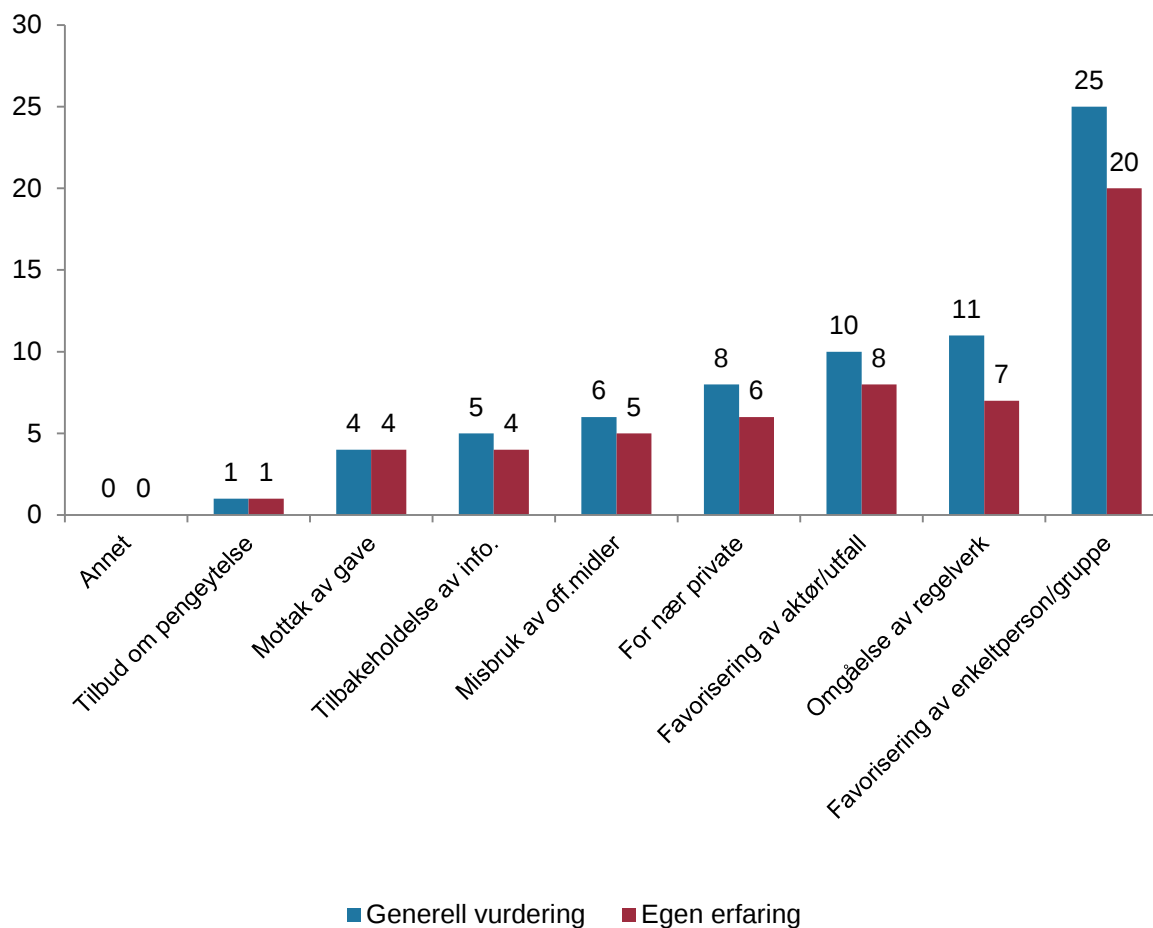
		2013				2015			
		Stat	Kommune	Stat	Kommune	Stat	Kommune	Stat	Kommune
Svært liten grad	-3	4%	4%	20%	19%	5%	4%	23%	20%
	-2	8%	7%			9%	7%		
	-1	8%	8%			9%	9%		
	0	11%	12%	13% 12%					
	1	21%	22%	51%	51%	21%	21%	41%	47%
	2	18%	18%			13%	17%		
Svært stor grad	+3	12%	10%			7%	9%		
Vet ikke/ingen mening		18%	19%	23% 21%					
SUM		100%	100%	100% 100%					

Utvalgte kommuner

Andel som tror det er «mye» (prosent)

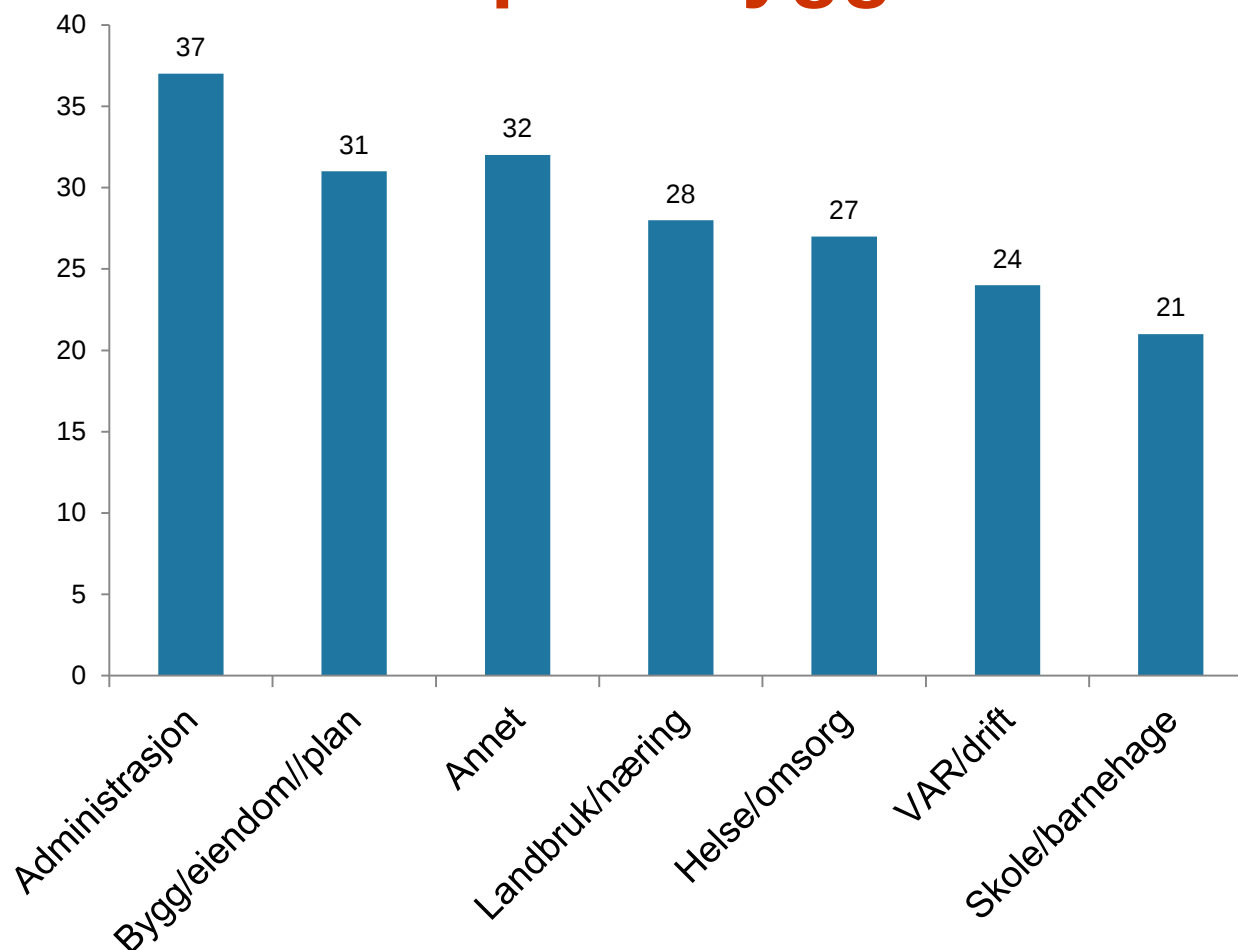

Kommunesektoren: Erfaringer det siste året

Er ansatte eller folkevalgte i kommunen din noen gang tilbudt utilbørlig fordel, og når skjedde det i så fall sist? Andel med generell- og personlig erfaring siste år. Prosent, n=1670-1777.

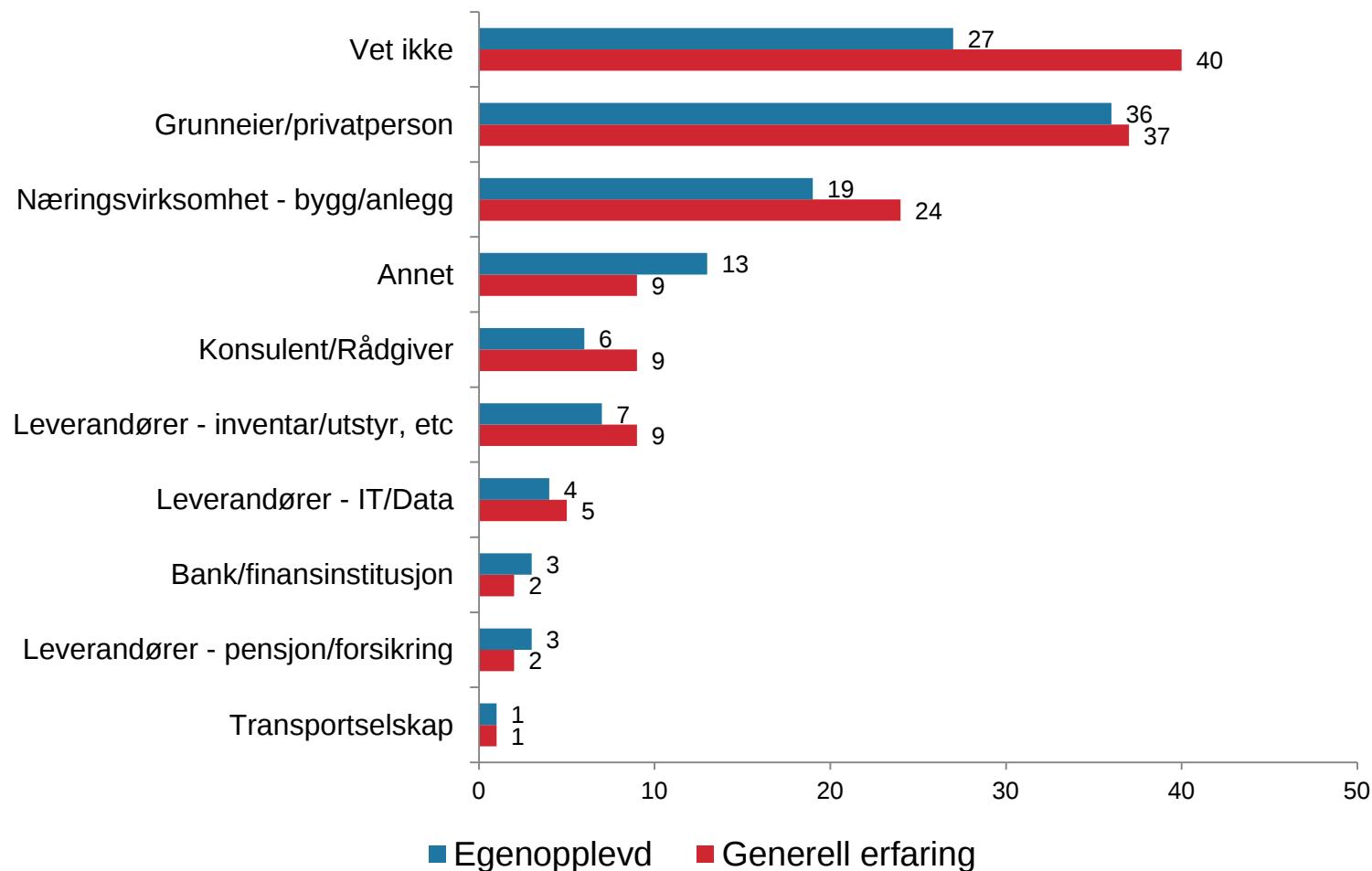
Høyest forekomst i sentraladm. og plan/bygg

Er du selv tilbudt utilbørlig fordel? Andel med egen erfaring fra én eller flere typer tilbud siste år. Prosent, n=1670.

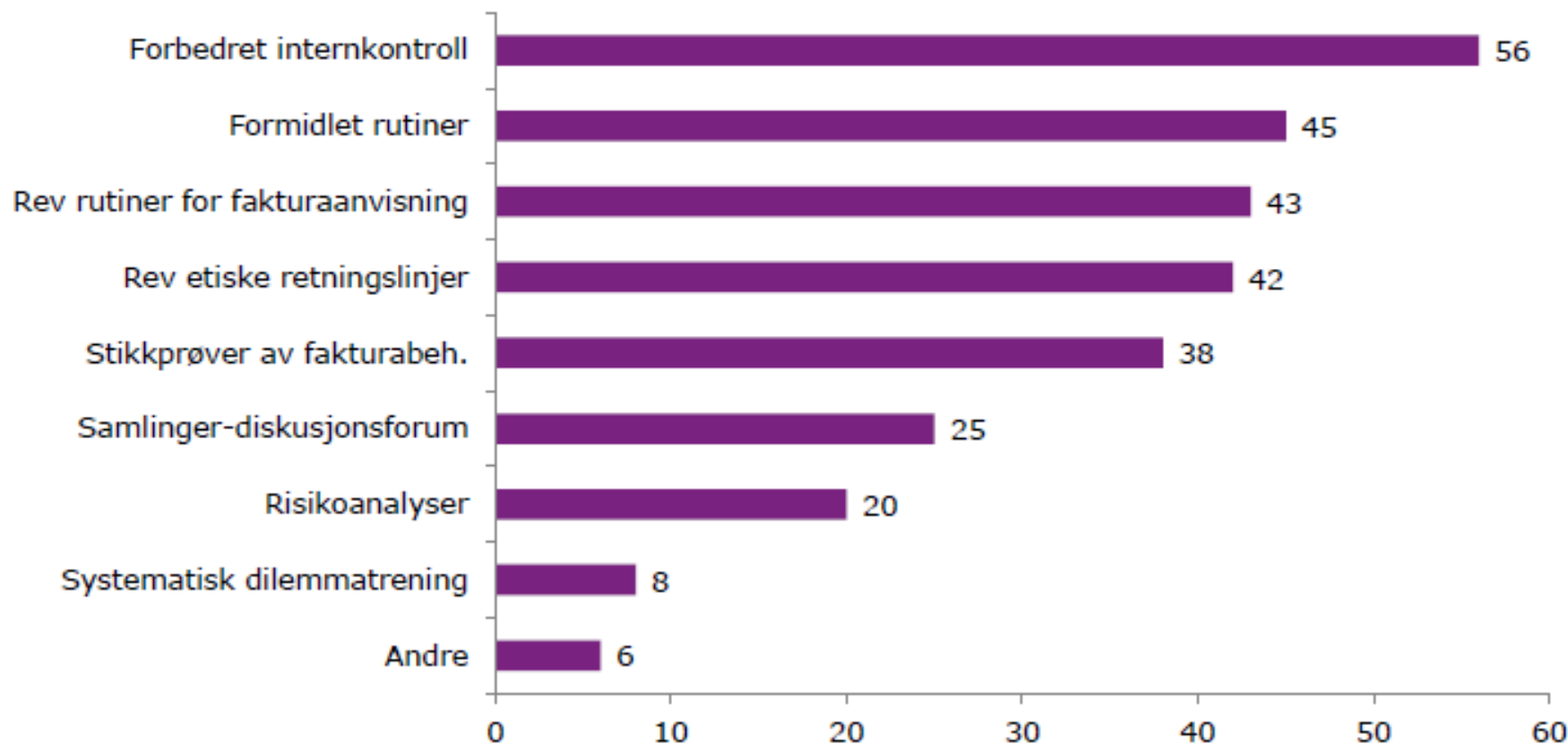
Privatpersoner og bygg- /anleggsvirksomheter er aktive

Hvis erfaring: Hvor kommer henvendelser om utilbørlig fordel oftest fra? Prosent, n=1164/891. Flere svar mulig.

Hva gjør kommunene for å forebygge?

Har kommunen din i løpet av de siste 12 månedene iverksatt tiltak for å forebygge og håndtere tilbud om utilbørlig fordel?
Prosent, n=1697-1719.

Risikoprosesser

1. Politiske beslutningsprosesser
2. Myndighetsutøvelse
3. Tjenesteyting
4. Lokale og regionale utviklingsoppgaver
5. Eierstyring av kommunale foretak og selskaper
6. Anskaffelser

Varsellys - eksempler

- Ansatt drev egen forretning på salg fra gjenbruksstasjon
- Kommunen betalte for håndverkstjenester som ble utført hos kommunal leder
- Ansatte handlet på kommunens innkjøpsavtaler
- Kommunalt ansatt «hjalp» venner med byggesak og tekniske tjenester
- Hjemmehjelp utførte betalte tilleggstjenester for brukere, og ble med ektepar på «ferie» som sjåfør
- Ulovlige direkte anskaffelser (fra lokale og bekjente)

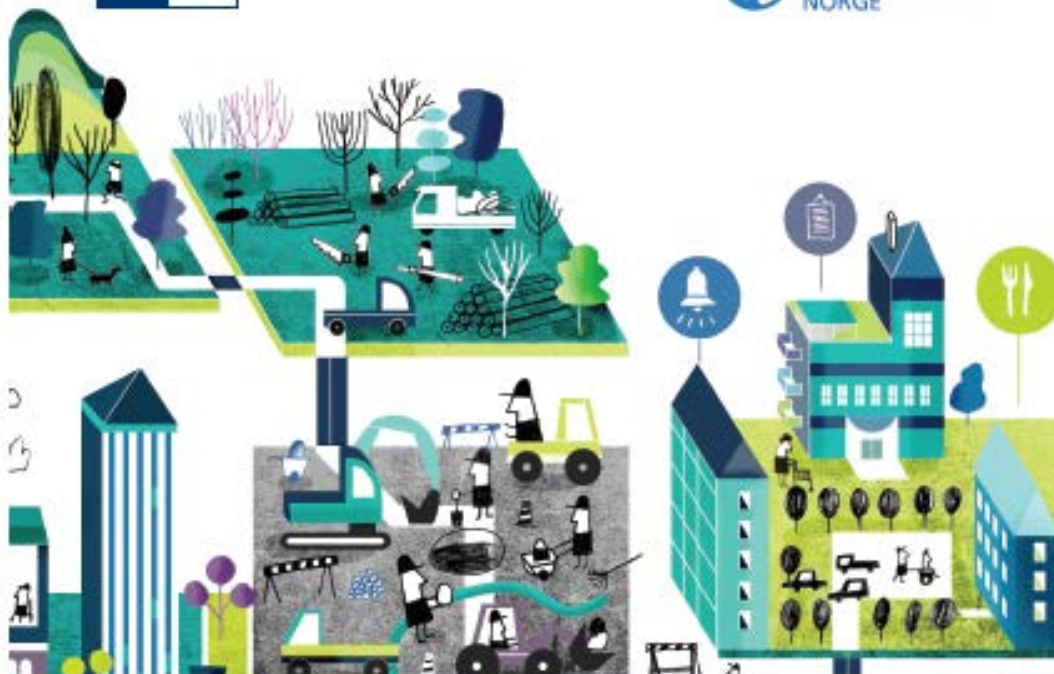
Varsellys

- Næringsaktører som gjennom bidrag til gode lokale formål oppfattes å «kjøpe» lokalpolitisk goodwill
- Folkevalgte som deltar i beslutningsprosesser der de burde ha erklært seg inhabile

Etabler og implementer antikorrupsjonsprogram

Verktøy finnes!

- Beskytt kommunen! TI Norge og KS 2014
- Antikorrupsjonstiltak i leverandørkjeden TI Norge og NHO 2013
- Samling av rettsavgjørelser TI Norge årlig oppdatering
- Beskytt din virksomhet! TI Norge 2014

BESKYTT KOMMUNEN!

Håndbok i antikorrupsjon

Antikorrupsjonsprogram

- Verdier, holdninger og kultur
- Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte
- System for risikoanalyse og –håndtering i alle virksomheter
- Et godt kontrollsystem
- Strategi for anskaffelser
- System for varsling

Helheten i kommunens systematiske arbeid for å forebygge og avdekke feil, misligheter og korrupsjon

Åpenhet

= Den beste vaksinasjonen mot maktmisbruk og korrumperende prosesser

Hvor åpen er Bærum kommune?

- Åpenhet og innsyn i roller og interesser hos folkevalgte og administrativ ledelse
www.styrevervregisteret.no
- Hvordan forvaltes offentlighetsloven og prinsippet om meroffentlighet?

Kristine Foss

Nyheter: Norsk Presseforbund • Nyheter: Pressens Offentlighetsutvalg - Publisert 14. oktober 2015 og sist oppdatert 15. oktober 2015.

Ny rapport: 13 uheldige eksempler på hemmelighold

Pressens offentlighetsutvalgs rapport om hemmelighold i

Takk for oppmerksomheten!

... Håpet må være at et systematisk antikorrupsjonsarbeid sprer seg som ringer i vannet over hele landet ... (Leder i Aftenposten 21. januar 2007)

Til diskusjon

- Tre dilemmaer til diskusjon:
 1. En viktig leverandør holder sitt årlige avtalte brukerforum. Der finner det sted en utlodning. Ved å registrere deg når du kommer inn, kan du vinne en iPad. Og det gjør du faktisk. Men kan du egentlig ta imot denne ettersom du er på jobb for kommunen?

Hva gjør du?

2. Du er leder på en sykehjemsavdeling. Flere av de ansatte har ønsket større stillingsbrøk, men det har du ikke hatt mulighet til å imøtekomme. En av dine ansatte tilbyr deg 10 000 kr for at du skal gi flere vakter og større stillingsbrøk.

Hva gjør du?

3. Du er ansvarlig for innkjøp av IT-utstyr til kommunen og har lyst ut en anbudskonkurranse om kjøp PC-er. Én av leverandørene har tilbudt at de også vil en gave på kr 250 000 til kommunen i anledning kommunens 100-årsjubileum.

Hva gjør du?